

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Hokkanen, Aleks			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ovatko valuuttakriisit itsensä toteuttavia vai seurausta talouden heikoista perustekijöistä?			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-01-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 75 sivua + kolme liitettä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa käsitellään valuutta- ja maksutasekriisejä sekä analysoidaan niiden syntytekijöitä. Kysymyksen asettelussa havainnollistetaan kahden eri teoreettisen lähestymistavan näkökulmaa valuuttakriiseihin. Ensimmäisen sukupolven malleissa kriisin selittävät talouden heikentyneet perustekijät, kun taas toisen sukupolven malleissa kriisin laukaisijana voi toimia spekulointi, ns. markkinoiden mieliala, joka voi olla itsensä toteuttavaa.</p> <p>Aluksi esitellään valuuttakriisejä käsittelevän teoreettisen lähestymistavan kehittyminen. Erityisesti syvennytään toisen sukupolven lähestymistapaan ja esitellään tarkemmin pakolauseke-lähestymistapa, ns. pehmeiden perustekijöiden merkitys sekä monikäsitteisen tasapainon mahdollisuus. Myös Aasian finanssikriisiä käsitteleviä ns. kolmannen sukupolven malleja sekä kriisien tartuntavaikutus esitellään.</p> <p>Työssä mallinnetaan valuuttakriisi Floodin ja Marionin (2000) mallin avulla. Malli on kompromissi ensimmäisen ja toisen sukupolven lähestymistapojen välillä, ja se ottaa niiden molempien näkökulmat huomioon. Mallissa valuuttakriisi voi selittyä itsensä toteuttavilla odotuksilla valuuttamarkkinoiden tulevasta riskistä. Flood ja Marion sisällyttävät sijoituskohteiden tuottoihin endogeenisen riskipreemion, joka mahdollistaa epälineaariset pääomamarkkinat ja mekanismin monikäsitteiselle tasapainolle. Monikäsitteinen tasapaino saavutetaan täysin yksityisen sektorin spekulatiivisella käyttäytymisellä eikä julkisen vallan tarvitse reagoida hyökkäykseen mitenkään. Johtopäätöksenä on, että jos yksityiset toimijat odottavat valuuttamarkkinoilla yllättäen enemmän hyökkäyksen jälkeistä riskiä, voi se johtaa itsensä toteuttavaan spekulatiiviseen hyökkäykseen, kun talouden perustekijät ovat tarpeeksi heikossa kunnossa. Mallissa käydään läpi tällainen tilanne numeerisen esimerkin avulla, jota havainnollistetaan graafisesti.</p> <p>Tämän jälkeen analysoidaan mallin ja sekä siinä esiintyvän riskipreemion merkitystä talouspolitiikan kannalta sekä esitellään yleinen keskustelu liittyen valuuttakriisien hallintointiin ja ennustamiseen. Johtopäätöksenä todetaan, että on etukäteen mahdollista kehittää erilaisia varhaisen varoituksen järjestelmiä varoittamaan kriisistä. Hallinnoinnin osalta sekä kiinteät että kelluvat valuuttakurssijärjestelmät asettavat rajoitteita harjoitettavalle talouspolitiikalle vapaiden pääomaliikkeiden vallitessa. Erilaisia pääomaliikkeiden rajoituksia, kuten Tobinin veroa, ei kuitenkaan suositella ratkaisuksi. Kriisejä pystytään parhaiten välttämään kansainvälisellä yhteistyöllä sekä harjoittamalla uskottavaa ja kestävää talouspolitiikkaa.</p> <p>Lopuksi analysoidaan esimerkinomaisesti vuosien 1991 - 1992 Suomen valuuttakriisiä Floodin ja Marionin malliin perustuen. Havaitaan, että Suomen aineisto tukee Floodin ja Marionin mallia siten, että on selvästi havaittavissa muutos riskiodotuksissa, jotka liittyivät sijoituksiin Suomessa. Muutoksen selittävät näköpiirissä ollut taloudellinen taantuma, itäviennin romahdus sekä kasvava vaihtotaseen vaje, jotka kaikki merkitsivät valtion kasvavaa velkarahoitusta ja lisäsivät epäilyksiä valtion kyvystä ja halukkuudesta selvittää veloista ilman devalvaatiota. Yksityisen sektorin sijoitussalkkujen uudelleen järjestely, jonka tavoitteena oli suojautua valuuttakurssitappioilta ja valuuttakurssiin liittyvältä riskiltä, kulutti lopulta keskuspankin ulkomaiset reservit loppuun ja lopetti sen kyvyn puolustaa Suomen markkaa.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords mallintaminen - kriisit - valuuttamarkkinat odotukset - riskit - valuuttakurssimekanismi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			